

Sy-li spěwał,  
Pilnje džěłať,  
Strowja će  
Swójbny statok  
A twój swjatosok  
Zradny je.

Za staw sprócný  
Napoj mócný  
Lubosć ma;  
Bóh pak swěrný  
Préz spar měrný  
Čerstwosć da.



Njeh ty spěwaš,  
Swěrnje džěłať  
Wšědny dny;  
Džeń pak swjatosok,  
Duši daty,  
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana  
Njeh ćí khmana  
Žiwnosć je;  
Žiwa woda,  
Kiž Bóh poda,  
Wokřew će!

F.

## ↳ Sserbske njedzelske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihiczišćežerńi w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacź.

### Quasimodogeniti.

Jan. 20, 19—31.

Ja šym to horjestawanje a to žiwjenje. Wěrišć ty to? Tak prascha so našch Knjes i dženknišćeho sczenia wo Domaschu, kiž njewěri, tydžeń po jutrach, a napomina naš: Njebudź njewěrjazny, ale budź wěrjazny a wobšwědźi a šlubi:

Sbóžni šu czi, kiž njewidža a wschať wěrja.

Psches tule wěru maja woni

1. prawdosć; 2. měr; 3. radosć we Šswjatyń Duchu.

1. So je husto czežko do wěczneho žiwjenja wěricź, kóždy wot naš wě. To šběhaja so dwělowanja rosoma: Kajki je kraj wěczneho žiwjenja? Kajke budže to žiwjenje? A temu pschińdu dwělowanja nashonjenja! Ty wohlada šnamjenja šmjercze, priedy běšće hižom duch twyń, wotom pschindže tkače a nihdže njeje šlěd wo: ducha a žiwjenja. Wny njechamy nětko nadrobnyje na nje wotmolwicz, ale to njeh so praji: jich je i najmjeńšcha runje tak wjele wuczeńnych ludži, kiž horjestacze wobkrucza, kaž tajkich, kiž jo přeja. Wěra pak njeje i žyła wěz rosoma, ale wutrobny. Tehodla praji šwjate pišmo: Czi njerosomni praja we šwojej wutrobje, so žadny Bóh njeje, a Jesuś našwari jich njewěru a twjerdoć wutrobny: D wy hlupere a lěnjeje wutrobny k měrjenju temu wschitkemu, šchtož profetojo rěczeli šu! Se žedženja wutrobny so wěra narodži; wutroba šwoju šbóžnosć psches nju namaka. Šdy by Šhrystuś tyšaz krocź jutry horjestanył a niž w tebi, dha šy ty hišćeje w šwjastkach dwělowanja a hrěcha. Njeje-li pak Šhrystuś horjestanył, dha šče wy

hišćeje we šwojich hrěchach. Šdy by wón w šmjerczi wostał by hrěch dobył. Šdyž pak je prawy Bóh, dhrbješće Šhrystuś horjestanyč. Nětko pak je wón horjestanył a je šwojim wuczobnikam porucził: Šotrymž wy hrěchi wodače, tym šu wodate.

Žedjenje w naš pschezo šašo wotuczi, hdyž wokoło šebje widžimy tón njeprawy šwět, hdyž hladamy do hrěsch-neje wutrobny, hdyž horje hladamy k wotnyńjenemu kónzei dokonjenja. A wěra nam pucź potašuje, wona naš wjedže do Božeho doma a k Božemu bliđu: „Twoje hrěchi šu tebi wodate, wěra potašuje kónz. Wutroba šebi žada, wěra dawa: prawdosć. Šbóžni šu czi, kiž hlódni a lacźni šu po prawdosći!

2. Měr. Bože kralestwo je prawdosć a měr. Tak štupi tón Knjes mješ šwojich wuczobnikow a wschědne štrowjenje rańšćeho kraja, kajku wone dostawa móz a wážnosć i jeho rta w tutej hodžinje: Měr budź i wami! A ša tydžeń šašo: Měr budź i wami! a psches lěštotetki klinczi to jutrowne štrowjenje kaž to hodowne štrowjenje: Měr na šemi! Tež po nim dže naš wschitkich žedjenje. Bědženja mamy w šwěcze, bědženja w domje se štarosćemi a wo wschědny khlěb, najšnutšćownišće bědženja se štyšćnosćemi, i dwělowanjom, i tym štarým šlyń njepšcheczelom, kiž prawdosć a měr nam i dobom rubi. Šloty měro, pschińdž do mojeje wutrobny! Šdže wón je? W šwěcze macze wy štyšćnosć, ale ja šym šwět pschewinył, wotmolwi Jesuś. Wójuječe to dobre wojowanje wěry! Wěrcze do kralestwa mēra wysche naš, twačze, kaž wjele je nad nami, mēr džeržo kralestwo mēra wokoło naš: Njehčeje kralestwo

měra we waš. Šhto móže wam potom šwět činić? W seńskim móže wam schodźić, ale to widomne je sachodne. Měr wostanje, hdyž ty we wěrje wostanješ. „Mój měr ja wam wostaju, mój měr ja wam dawam,“ hač do teho čaša, so sduchujemy: Knježe, nětk puščežišć šwojeho wotrocza směrom.

3. Radosć we Šwjatym Duchu. „Duž wješeliču šo čzi wučobnizy, so teho Knjesa widžiču. Wón da jim šwjaty nadawt žiwjenja a Šwjateho Ducha. „Kaž mje mój Wótč póbłat je, tak póbčelu ja waš. Nětko džeja wješeli won, jako čzi šrudni, ale štainie wješeli. Tež nam je prajene: Šlaj, ja póbčelu waš won do žiwjenja. W achodnym žiwjenju je wjele šrudoby. My šmy póbłani, w lubošči škutkowacž, kaž wón. Šmontownje šo njehodži wišitko do wješela wobrocžić. Hdže pak je powołanje w žiwjenju, kotrež ta radosć w tym Knjesu njeby polóžila? Ale měio: kaž ty wěríš, tak šy žiwj. Šsamo wěra dawa lubošči wutrajnosć, mój, wješeli nadžiju, Tak twori šo Bože kraleštro, kotrež je měr a radosć we Šwjatym Duchu tudy w šwěće, a nuts šandželch do njeho psches wěru, psches jutrownu wěru. Šbó ni šu, kiž njewidža a wišat wěrja. Šamjeń.

### Jutrownicža.

Dwoje mroki, Golgatha,  
Dženša rjenšche ranje hašny:  
Šawrjeny row wotanka  
W Božej mozny jandžel jašny;  
Šhryštuš i wulkej kražnosću  
Š rowa štany i žiwjenju!  
Šjew tež mi šo Šhryščeže!

\* \* \*

Šjew tež mi šo, Šhryščeže!  
Štrach a bojosć mam:  
Wutrobje šo šhryščeže,  
Šebje požadam.

F.

### Jutrowna wěra.

Ja mějach něhdy pschecžela młodošće, kotryž pschede mnu šwoje najpotajnišche myšle njesakrywajše. Šižo tehdy, jako wón i šwojej konfirmaciji džěšche, šo w nim dwělowaze myšle šběhachu, hač šu šo džiwj, wo kotrychž biblija rěči, tež woprawdže štake. A jako bu wón šarschi, šo dwěl w jeho dušchi dale a bóle rošchěrjesche. Pschetož je-li čłowjek šwojemu Šbóžnikaj halle boženije prajil, dha nima i žyła žaneho hacžidla wjazny ja te dwěle: „je woprawdže Bóh w njeju, kotryž modlitwy, i njemu šlane, wušlyšujuje? njeje wěra wěčneho žiwjenja jeno wupłód hordžiwjeje namyšle?“

Wón šo na najmudrišchich, domyšlnych wučenzow wšchěch čašow wobrocžowajše; ale wšchudže jeho jeno dwělnosć a njewěštosć šetkowajštej. Duž wón džěčžo šhubi, na kotrymž běšche i žylej dušchu wišat, a kóždy džě se šhonjenja wě, kač móže nanowška wutroba na džěčžu, na kotrež je šwoje nadžije ja žiwjenje štajila, wižacž a je lubowacž.

Šako ja psched džěčžowym čělom pornjo njemu štejach, wón pak na to lube woblicžo rošpomnicže hladajše, na kotrymž tamny špodžiwny, pschekražnjazy wuras wotpocžowajše, kotryž druhdy šbóžnje dokonjaných kaž mity wotblyščež wěčnosće wobšwětluje; jako wón potom hiščeže ras wocži šloži na tej tač-rjez šmėwšatej hubicžy, kotrejuž póblednje šłowa běchu byle: „Wótče naš, kiž

šy w njebjěšach“, — dha mi wón moju ruku ščóčesche a džěšche: „Ja wěrju, so je jeho dušcha pola Boha.“ A wot tuteje hodžiny šo wón i šwojemu Bohu a i šwojemu Šbóžnikaj wróczi. Šanowška lubošć běšche jeho wošo wotewriła ja nješmjertnosć teje dušche, kotruž wón lubowajše. Na tajke wašnje naš Bóh dušche i šebi čěhnye i tymi móžnym šacžucžemi, kotrež je wón šam do čłowškeje wutrobny položil. F.

### Lutherowe šłowa i šchětej kašni.

(Š jeho špišow šestajal Š. Šapleč, f.)

„Ty njedyrbišć mandželštro šamacž.“

W teje kašni je dobry škutk pschifasany, kiž wjele wopšchima, tón rěka čžistosć abo póbčiwosć. Wo tym je kóždemu šnate, so na njón pilnje nješedžbuj. Widžimy, so je šwět pokny nješedžiwosće, hanibnych šłowow, powjedaničštro a šchucžštro. Š temu wšchědne wabjenje, žranje, pieže, prošdnistwo a španje pschibjera. Dolež je pola naš tajka nješanbitošć, teho dla je tale kašni pschecžiwosć wšchelaforej nješedžiwosć postajena. Šakasany njeje jenož šwonšowny škutk, ale tež wšchella pschicžina, wabjenje a šredki. Teho dla tu tež šluscheja štrošbosć, šdžeržiwosć, šažne štawanje, wachowanje, džěla, i kotrymž šo póbčiwosć wobšhowa. Wšchete teho wšcheho je najšylnišcha brón modlitwa a Bože šłowo, so, hdžez šo šty šóšcht hiba, čłowjek šwoje wušhowanje w modlitwje pyta, šo i Božej hnadže a pomozny woša, ewangelijon čžita a šebi w nim Šhryštušowe čžerpjenje wobhlada. Tak pomha dobra šylna wěra, potajkim so šu wutroba, rót a žyła čžělo čžiste, so žane měštro, pomoz ani radu i nješedžiwosć nješaj, a niž jeno to, ale tež wobara, šchituje, wumóže, hdžez štej štrach a nusa. Pschetož hdžez tajke dowolišć, šy runje tak winowaty kaž škutkowat šani. Duž šo, hdyž wšchitko, krotko do jeneho wopšchimnjeny, telko žada, so by kóždy ja šo šam póbčiwje žiwj był a bližšchemu tež i temu pomhat; potajkim so čže Bóh tón Knjes psches tule kašni kóžde mandželštro wobarnowacž, so njeby šo ništro na nim pschepšchimnył.

Tale kašni po tajkim na mandželštro džě. Šo pak njeje čžłowški škutk je šamšneje šamowólnosće, ale Boži škutk, ke kotremuž je Bóh tón Knjes šam čžłowjeka štworil. Teho dla je mandželštro kražna, rjana a wuškoša wěz.

Boži porjad po tajkim je, so muž a žona hromadže bydlitaj. Teho dla byrbicže, hdyž šče do mandželštro šstupili, šo Bohu ja tule hnadu džakowacž. Šty nješchecžel pak budže špytač, kač mošł mjes waš pschicž, wošebje jemu wutrobu wot drugeje torhnyč, so by, kaž wy nětko wješele a lubošć mjes šobu macže, wón šrudobu a nješchecželštro wušywał. A wón pola naš wulku pomoz i tajkemu čžinjenju namaka. Pschetož na to šmny wot młodošće šem psches hrěch šwucženi, so čže kóždy rad prawo mčž, šwoju šłowu ja najšpšchu džeržecž a druhemu ničžo špušchecžić njecha. Šo pak njewjedže i jednocže, ale i šwadže. Š teho dyrbi hubjene žiwjenje pschicž, hdžez dyrbitaj jedny pschi druhim byčž a tola to njemóžetaj. Čžesč byčž wušhowanj psched tajkim hubjenštro, žadašć měrne pschecželne mandželštro, potom wušł Boha wo to proščež, so by wamaž pravu jednotu šdžeržal.

Pschi tajkej modlitwje pak dyrbišć hiščeže wošebitu pilnosć nałožowacž. Mnuž dyrbi šam i temu pomhacž, so byšhtaj šo lubošć a jednotu w mandželštro šdžeržatej. Šo šo tak štanje, so ma i rošomom a niž i možu jěčž. Žona je šłabe štworjenje, nima tajku šylnu wutrobu kaž muž, duž lóžo podleži. Šo ma muž wobšedžbowacž, nješmė twjerdy byčž, ale dyrbi druhdy něštro pschewižecž, pscheklyšchecž, i dobrym šłowom pomhacž a šchčedžić. Š tym nješderžišć jenož jednotu, ale tež nad jeje wutrobu do-

budžesch. Što pa ma žona činič? Dyrbi mužej poddana byč a jeho poslušac. To je wošebny fruch, kiž k jednoecze jara wjele pomha, hdyž žona na swojeho mandželjskeho hlada, jeho wolu čješči, čini to, wo čimž wě, so wón to rad ma, so teho wostaji, wo čimž wě, so wón to njeľubuje. S tajkim nad wutrobu swojeho muža dobudže, so je wješeln, hdyž móže sažo domoj k swojej žonje hieč.

Tak wučně, so na tajke waschnje w mandželstwie sadžeržowac, potom seže na wschěch bokach sastarani, doniž naž Bóh tón Anjes k druhemu a lěpschemu žiwjenju njepowola.

## Bisop Marcžin.

Nam je snate, so je Marcžin Luther hižo nasajtra po narodže swjatu kščenizy dostał. Pobožnaj starschej staj bórsh pschesjene byšoj, kaž ma bynl rělac. „Dženša“, tak šebi prajeschtaj, „je jednateho novembra, a zyrkej džen swjateho Marcžina kwojeczi; duž wostanimoj hnydom pschi tymle mjenje. Bóh dai, so by naju bynl tež pobožny byl.“ A tak bu našch reformator na mjeno Marcžin kščenizy.

Štó dha je swjaty Marcžin byl?

Tónle muž je runje jednacze stow lět do Lutheroweho naroda k bisopom w połodniškej Franzowškej byl. Wot mašesze wschał sa tele dostojne powołanje woczehnjeny njebu. Jeho nan bě k wyschkom w romskim wójsku, jako so jemu 317 we Wujerškej Marcžin narodži, a tak běšche bjes džiwa, so bu bynl tež do wojerškej služby pschijaty. Me ta so Marcžinej mašo spodobasche. Šrubny wobkhad, kóštkowanje a jelenje a druge wojerške njepočiniči jemu službu swohidžichu.

Wóždžišcho bu do Galiskeje abo Franzowškej pschekadženy. Tu, kaž so powjeda, něhdy na šymnym dnju do města Amiens jěhasche. Pschi puczu naderdže se šymu dyrkotazeho proscherja. Rad by jemu dar šdželit, ale ani khlěba ani pjenješka pschi šebi njemějšche. Duž šlěš k konja a rospró k mjeczom swój wojerški pšajčez; k položzu wodže proscherja, k drugej šameho so a wotjěcha.

W nožy Anjes Šhrystuš wošnje k jeho lěhmu pschistupi w čeršnjowej kónje a k džělom pšascheža, proscherjej darjeneho, wodžety a džesche: „Štož by jenemu k mojich najnižšich bratrom činił, to by mi činił.“ Tole šlowo bu Marcžinej powołanje do Šbóžnikoweje služby. Wojerštwu wopuščežiwšchi da so w kšesczjianskej měrje rošwucžic, a wróczy so sažo domoj do Wujerškej. Tu so hižo sa njeho wojowanje na druhim polu šapocža, mjenujžy k Arianami. To běchu kšesczjijenjo, kotřiž po wucžbje bisopa Ariana wěryachu, so je Šhrystuš w byču Wótzej jeno podobny. Marcžin pał wucžbu bisopa Athanasia šakitowasche, po kotrejž je Jesuš Bohu žyleruny.

Njeľubosnosčow byty so škóncznye na malu italsku kupu njedaloko města Genua poda a tam w škatobje pschewyasche. Čžaž wuži, so by so na mišionstwo pschihotowal. Šsrjedžna Galiska bu jeho mišionške polo, na kotrymž jemu bohate žně šrawjachu. Šow tež přenjej kšochtraj w kraju šaloži, žórli žohnowanja sa wokolnosč a štatok sa so w šarobje. Jeho šahorjenosč w předomanju, pytanju šabludženych, pschecželnosč we wobkhadže, podpjeranje khdnych a šapřecze šameho šebje jemu wulku ľubosč doby. S čyrjódami k njemu pschihadžachu, so bychu jeho widželi a šhlycheli abo so wot njeho hojicž dali, pschetož wěra bě daloko rošchěrjena, so je džiwhečinjek a ma móž nad šhorosčemi.

Jako bu 372 w měsčezě Tours sa bisopa wušwolent, rošpschecžerasche so jeho šlawo pschezo dale. Ššamy kral jeho jara

čješčesche. By-li měl škladnosče bisopa k hoščinje pscheprošyč, by porucžil, so ma pschi nim šedžecž a kóždy fruch jědže předy krala pschidžěleny dostacž.

Jako wokoło lěta 400 šentry, bu we wulkej zyrkwi abo kathedrali tamneho města pohrjebany. Lud jeho njesabu. Došhe lěta k jeho rowej pucžowasche, so by so tam modlił. Škóncznye bu wot šamža mješ swjatyh katholickej zyrkwoje pschekadženy a dženi jeho pohrjeba (11. novembr) jemu k wěcznemu dopomnjecžu dženi swjateho Marcžina mjenowany.

Widžimy, so Lutherowaj starschej swojeho šyna we swjatej kščenizy pschihodnišcho pomjenowacž njemóžeschtaj. Pomjenowanje tak derje wo jeju dobrej, pobožnej myšli, kaž tež wo žohnowanju šwědczi, k kotrymž so ľubny Bóh k džěczatkam pošnje, kiž maju derje šmyšleneju starscheju. J. K.

## Kamjenje h a m j e ň praja.

W lěcze 753 po Šbóžnikowym narodže pschēdštejek kšochtra wumrě, kiž Beda, k pschimjenom Venerabilis, to je dostojny, rělasche. Wón wyšoku štarobu dozpi a škóncznye wošlepi. To pał jeho njewotdžerža ewangelij předomacž. Wot města k městu, wot jeneje wšy k drugej krocžo Bože šlowo se šahorjenosčzu předomasche, kaž by hišesche mlodženz byl.

Šólčž jeho sa ruku wodžesche. Šuntrócz psches doł štupaschtaj, kiž bě k móžnymi kamjenjami kaž pošyty. Duž šólčžej šhibalska myšl pschidže, a wón džesche: „Wyšozny dostojny wótcze, tu je wjele ľuda šhromadženeho, kotryž na tvoje předomanje čžaka.“

Ššlepy šchědžiwz hnydom pošasta, wušwoli šebi bibliške hróncžka sa šest a předomasche. Wuškadujo, napominajo, trošchtujo tak šlomjenicze a wutrobnje rěčesche, so so jemu šhlyšy pošlizomaj do došheje, běšej brody kulachu. Še swjatyh wótczenaschom předomanje škónczi. Jako pał bě šlowa: „Tvoje je kraleštwu, móž a čješč do wěcznosčez“ wušpěwal, so po žhlym dole k wjele tyžaz šhlošami móžnje wotmolwi: „Šamjen, dostojny wótcze, hamjen, hamjen!“

Šólčez so naštróži a na koleni padnywšchi pošutnje předomarjej swój hrěch wušna.

„Ššyno“, šchědžiwz rjekny, „nješy čžital: Šdyž čžlowjekowo njelcža, budžej kamjenje rěčez? Nježortuj ženje wjazy k Božim šlowom! Bože šlowo je móžne a wótre kaž mjecz. Šhrybajo so jemu tež čžlowjekowa wutroba štwjerdžicž kaž kamjen, budže so tola w kamjenju čžlowška wutroba hibacž.“

J. K.

## Oberlin.

### Jeho žiwjenje a štutlowanje w Kamjenjodole.

še wšchelaticž žórłow wucžerpał

† Jan Bartlo.

(Šotracžowanje.)

Šštož čžyšche po tajkim tehdom čžlowške hubjenštwu w najwjetškej měrje widžecž, šrebasche jenož do Kamjenjodola hič. Wužojjo a žony, štari a mlodži běchu blědži, mašani a roštorhani a žhle wobhudženi; njenišche džěczy běhachu tak došho, hacž móžachu někał wutracž, nimale naše wokoło a wjetšche khdžachu dženi wote dnja w šužodnych lěpschich wšach po proščenju. Wšchitžy běchu jenał hrubi, špjecžiw, šhupi a pschiwěrn. Šrosne rěče, šawtowanje a puči běchu pola nich škoro něšcho wšchědne. Žana pobožna myšl, žane pošadanje po něčim lěpschim njehibasche so we nich. Wšchudže ľuty njeměr, nihdže žane žohnowanje Bože.

Najwjazy wot nich njemóžachu ani čítač ani pišacž, kšchesczijan-  
stwo a s zyla šdželanoscž ducha a wutrobny šdasche šo jim nje-  
wužitna wěž byčž.

Pod tajkimi wobštejnosczemi nastupi tam w lécze 1750  
horčach naspomijeny duchowny Stuber šwoje šastojnstwo, jara  
dostojny muž, kotremuž bě tych wobohich ludži wutrobnje žel, a  
kíž šebi wšchu móžnu prózu dawasche, jich s Božej pomozu s jich  
žalostneje njewědomoscže a s jich powšchitkowneho škaženja  
wumóz.

Kaž to pola kóždeho kšchesczijanskeho duchowneho je, tak džěšche  
tež jeho přenja staroscž na šchulu. „Wjedžcže mje do šwojeje wu-  
čěrnje“, džěšche wón bóršy po šwojim nastupjenju. A jeho do-  
wjedžechu k hubjenjej hěcže, w kotrejž čyrjoda džěcži bjese wšcheho  
wuknjenja tak džiwje harowasche, šo běšche jemu lědom móžno, na  
šwoje praschenje ša wučerjom šebi wotmolwjenje dobhčž.

„Samle leži“ — džěšche, jako běšche šo to šakhadženje trochu  
lehnulo, jene džěcžo, a pokasa na stareho mužika, kíž w jonym  
kucziku, jenož kóšcž a kóža w kšhodobnym ložu ležěšche.

„Seže wy tón wučerž, luby pschecželo?“ woprašča šo  
Stuber.

„Šaj, knježe!“

„A šchto dha wy džěcži wučeržcže?“

„Nicžo, knježe!“

„Nicžo? Čžeho dla dha niž?“

„Dofelž šam nicžo njemóžu!“ — wotmolwi tón starž  
s wulkej njewinowatosczu.

„Kak dha seže šo to wučerž jeznicž móhli?“

„Kak, mój knježe? ja šym we Waldbachu wjele lět šwinjazn  
pastyrž byl, a dofelž wulkeje staroby a šlaboscže dla wjazn šwinje  
pascž njesamóžach, šu mje wotšadžili a dyrbjn nětk džěcži pascz.“

W tych druhich wšach Kamjenjodola njesteješche je šchulu  
nicžo lěpje, a wučerjo běchu tam, hdyž tež niž pastyrjo, dha tola  
mowčerjo. W lécze honjachu šwoje šadka na hory a w šymje  
wučzachu džěcži čítač, šchtož šami njerošmjachu.

Stuberowe najpřenjšche wotmšhlenje džěšche teho dla na to,  
šo by šebi dobrých wučerjom s wošady šameje woczahnył.  
„Wučerjo“ — džachu pak staršchi, kotrychž kšmanjšchich šymow  
běšche šebi Stuber k temu wubral, „wučerjo našchi šymnojo nje-  
móža byčž, k temu jich njedamy.“ Stuber džeržěšche na šo a  
wobšamny, šahodnje wobšhadžecž s tutej kšorej štronu šwojeje  
wošady, pola kotrejež wučerž niže šwinjazeho pastyrja šteješche  
a šo, jako tutón, ša njecžestneho muža džeržěšche. „Ja tež nje-  
měnju šo dyrbjeli waschi šymnojo tajzn wšchědni wučerjo byčž,  
kajzn. šu dotalni byli, ně, to njeby ša nich byto, ale knježi šchul-  
škich regentow chzu ja jich šczinicž, to budže škerje něšchto ša  
nich.“ Šyndom namakachu šo někotři mlodženzn, kotřiž chzchcu  
šchulšzn regentjo byčž. Čžim mjenje wučeršstwo pola ludži  
to čžescži šteji, čžim mjenje dobrých šłowow a čžim mjenje šymow  
šdželanjšchich šwóšbow tež šebi to šame ša šwoje powołanje wu-  
šwoli a čžim mjenje potom tež dokonja. A šchto čžerpi psches to?  
Čži, kóšitž jemu tu čžescž njedadža, kotraž jemu šluscha. Teho  
dla staraja šo tež wšchitke dobre wyschnoscže a wšchitzn šwěrnj  
duchowni nětcžičeho čžasča tak šwěru ša to, šo by wučeršstwo  
pschewo bóle k čžescži pschischto. Jenož šlepž boji šo wo šwoju  
čžescž, hdyž drugeho pódla šebje čžescženeho widži, pschetož šwě-  
domnje jemu praji, šo po prawym žaneje čžescže hódny njeje.

Žako čži mlodži šchulšzn regentjo pod Stuberowym nad-  
šedžbowanjom džěcži čítač wučerž a hewak rošwucžowacž šapo-  
czachu, bě jeho njepošredne nawjedowanje jara nusne, pschetož  
žadny wot nich hišcže šam dospoknje čítač njemóžěšche, kak  
hagle, šo by šrošym a šwišowanje teho, šchtož šo čžitasche, do-  
šapšchijecž a džěcžom wuložicž mohł. Džěcži čžitachu na pschiklad,

hdžezž „Šefuš“ šteješche: je suis — ja šym, hdžezž canal šteješche:  
canaille a t. d., bjes teho, šo by wučerž tón šmyłł porjedžil abo  
jenož pytnyl. Běšche-li na kónzn hodžiny jena štrona hacž dele  
docžitana, a šteješche-li wot pošlednjeho šłowu jena šlóžka na  
nowej štronje, n. psch. „hól“ — „čžez“ — dha njeběchu ani džěcži  
ani wučerjo tak mudri, šo bychu to šapoczate šlowo abo šnadž tu  
žhku šadu na nowej štronje doprajili, ale šastachu dženzča s „hól“  
a šapoczachu jutije s „čžez“.

Uni mlodži ani štari njesamóžachu hišcže, hdyž šo jim ša-  
poczakt noweho štawa w bibliji pokasa, kónž přjedawšcheho na-  
makacž. Stuber myšlešche šebi pschede wšchěmi wězami na to,  
wuknjenje a wučenje čžitanja lěpje a pschisprawnišcho šarijado-  
wacž. Wón nastaja teho dla přenju čžitanku, kotruž jemu jedyn  
dobry pschecžel w Štrašburgu ša šwoje pjenješ čžišchczecž dasche.  
Kamjenjodoleženjo njemóžachu pak šebi myšlicž, šchto mohke tele  
knižki polne njewišowazych šlóžkow a šłowow na šebi mčcz, a  
šapjerachu šo dołhi čžasž pschecžiwjo jich šawjedženju, dofelž šebi  
myšlachu, šo chze jich šararž někajke kškaršstwo s nimi hncž a  
wopacznu wěru psches nje wučeržcž.

Kunje tak šadžeržachu šo tež Ššerbja pschod něhdže što  
lětami, jako žyrkwinskj radžicžel, njebo Dr. Scholta šwoju přenju  
čžitanku wuda a do šchulow šawjedowasche. Woni šwarjachu  
hrosnje na te knižki a dawachu jim wšchelke wobidne mjena a  
wudma. Dženzča to wěscže wjazn čžinicž njebudža, ale budža tu  
nowu čžitanku s dowěrjenjom witacž.

(Pšchichodnje dale.)

## Ššerlusche na šwjate dny

ja šjawnu a domjazn nutroscž.

**Na njedželu Quasimodogeniti.** (72, 2b. 200, 1. 631, 4).  
Šatwodny ššerlusch. 432. 679. 697. Wěra 11. Šłowny šš.  
228. 229. Šest Jan. 20, 24—29. Šo hamjenju 27, 4. 48, 9.  
192, 6. 440, 10. 508, 11. 566, 3. 646, 2. 695, 5. Š dospě-  
wanju 429, 2. 6. 7. 538, 5. 6. 539. 847.

**Na njedželu Misericordias domini.** (Njedž. dobrego pa-  
štyrja.) Šatwodny šš. 160. 536 abo s džiwanjom na 51. intona-  
žiju 437, 1—5. 532. Wěra 2, 5. Šłowny šš. 37. 438. 537.  
Šest Jan. 10, 12—16. Šo hamjenju 36, 4. 267, 9. 412, 6.  
437, 5. 457, 3. 538, 1. Š dosp. 453. 721.

## Rutberowe šłowa.

17.

Wšchědne džěto kšchesczijana je, šo modlicž.

18.

By-li hišcže džěpacž šwětow a wšchitko, šchtož je wulke,  
wyšoke a mudre, wote muje wotpadnyto a wšchitzn moji lubi  
pschecželjo a bratsja šobu; wučžba je tola prawa, ta šteji a nje-  
padnje kaž čžłowjekjo padaju a šo kšabšaju: pschi Božim šłowje  
chzu šawostacž, njech padnje abo šteji, šchtož hewak šteji a pada.

19.

Šrótko dyrbišch šo modlicž, ale hušto a móžnje.

20.

Šchtož we wutrobje dwěluje a šo tola modli, tón Boha  
špytuje, pschetož wón na Božej woli a hncže dwěluje. Teho dla  
jeho modlitwa nicžo njeje, a wón po Bošy pschima kaž šlepy po  
šczěnje.

J. K.